

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва освітньої програми)

на тему «Облік, аналіз та контроль необоротних активів у бюджетних
установах (на прикладі комунального закладу «Одеська спеціальна школа №88
Одеської обласної ради»)»
(назва теми)

Виконавець:

студентка Центру заочної та вечірньої форм
навчання

Лавасова Дар'я Олегівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

доктор економічних наук, професорка

(науковий ступінь, вчене звання)

Артюх Оксана Валентинівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Бюджетні установи відіграють величезну роль у фінансовій системі країни. Вони створені органами державної влади чи органами місцевого самоврядування для виконання певних функцій некомерційного характеру, та, як правило, фінансуються з державного, місцевого бюджетів або із позабюджетних фондів на основі кошторису доходів і витрат. Бюджетна установа, яка фінансується з місцевого бюджету, має на правах оперативного управління комунальну власність, повністю підпорядковуються місцевій раді, відноситься до комунальних організацій. Бюджетні установи є неприбутковими, оскільки не мають на меті одержання прибутку від результатів статутної діяльності.

Для виконання функцій бюджетні установи мають бути забезпечені у достатньому обсязі необоротними активами. Якісне, повне та своєчасне інформаційне забезпечення операцій з необоротними активами обумовлює їх ефективне використання. Тому дослідження операцій з необоротними активами у системі обліку, аналізу та контролю бюджетних установ є актуальним, що і обумовило вибір теми дослідження.

Мета дослідження – визначення напрямів удосконалення обліку, аналізу та контролю операцій з необоротними активами у бюджетних установах.

Завдання дослідження:

- розглянути сутність, класифікацію та оцінку необоротних активів у системі бюджетного обліку;
- розкрити основні вимоги до формування облікової політики відносно необоротних активів у бюджетних установах;
- на підставі ознайомлення з загальними положеннями комунального закладу «Одеська спеціальна школа №88 Одеської обласної ради» навести його організаційно-економічну характеристику;
- дослідити сучасну практику документального забезпечення обліку операцій з необоротними активами;
- зробити аналіз ефективного використання необоротних активів у бюджетних установах;
- розглянути інвентаризацію необоротних активів як дієвий спосіб контролю, виявити проблемні аспекти та запропонувати шляхи їх вирішення з метою удосконалення системи управління в бюджетних установах.

Об'єкт дослідження – діюча система обліку та контролю операцій з необоротними активами комунального закладу «Одеська спеціальна школа № 88 Одеської обласної ради».

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні аспекти обліку та контролю операцій з необоротними активами у бюджетних установах.

Методи дослідження. У роботі використовувалися такі методи: історико-системний, який направлений на вивчення здійснених операцій з необоротними активами у ретроспективі та системному взаємозв'язку об'єктів з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів; нормативний, за допомогою якого передбачено під

час проведення дослідження застосувати акти законодавчих та інших нормативно-правових актів. Також використовувались інші загальнонаукові методи і методичні прийоми, як-то: індукція та дедукція - для розкриття сутності необоротних активів; методи аналогії, порівняння, моделювання, причинно-наслідкового зв'язку – для визначення різних аспектів об'єкта обліку, аналізу та контролю.

Інформаційна база дослідження – Конституція України, Кодекси України, законодавчі та інші нормативно-правові акти, наукові статті, монографії, матеріали конференцій, статистичні дані, а також засновницькі документи комунального закладу, первинна документація, облікові реєстри, фінансова та бюджетна звітність комунального закладу «Одеська спеціальна школа №88 Одеської обласної ради».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (36 найменування) та 12 додатків. Загальний обсяг роботи становить 68 сторінок. Робота містить 9 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Необоротні активи в обліковій системі бюджетних установ»** досліджуються сутність, класифікація та оцінка необоротних активів у системі бюджетного обліку, розкриваються основні вимоги до формування облікової політики відносно необоротних активів у бюджетних установах.

У другому розділі **«Діюча практика відображення в обліку бюджетних установ необоротних активів»** надається загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства, розглядається документальне забезпечення обліку операцій з необоротними активами, вивчається порядок їх відображення в обліковій системі.

У третьому розділі **«Методичні аспекти аналізу і контролю операцій з необоротними активами»** розкриваються методичні засади аналізу ефективного використання необоротних активів у бюджетних установах; розглядається інвентаризація необоротних активів як дієвий спосіб контролю; виявляються проблемні аспекти та пропонуються шляхи їх вирішення з метою удосконалення системи управління в бюджетних установах.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. На підставі визначення сутності необоротних активів у системі бюджетного обліку, розгляду їх класифікації за різними ознаками, вивчення нормативних вимог щодо оцінки видів необоротних активів дозволило розкрити головні теоретичні аспекти бюджетного обліку із зосередженням уваги на особливостях оцінювання необоротних активів у бюджетних установах в залежності від умов їх придбання та використання.

2. Дослідження основних вимог до формування облікової політики у частині необоротних активів у бюджетних установах дало змогу зазначити, що при розробці облікової політики фахівцям потрібно враховувати специфіку діяльності бюджетної установи, галузеву направленість, варіативність норм у теорії та практиці бюджетного обліку та звітності. Також вважаємо за потрібне розробити

законодавчому рівні уніфікований підхід до оцінки МНМА у бюджетних установах, що підвищить якість та прозорість облікової інформації, зменшить ризики викривлення показників витрат та результатів виконання кошторисів у бюджетних установах.

3. На підставі ознайомлення з загальними положеннями комунального закладу «Одеська спеціальна школа №88 Одеської обласної ради» у роботі наведена його організаційно-економічна характеристика та досліджена сучасна практика документального забезпечення обліку операцій з необоротними активами. Це дало змогу розкрити механізм документування операцій, пов'язаних з оприбуткуванням, рухом та списанням з балансу необоротних активів, унаочнити специфіку відображення таких операцій в обліку установи за різними напрямками, у тому числі: при відображенні поточних та капітальних ремонтів, технічного обслуговування, капітальних поліпшень необоротних активів, нарахуванні амортизації, переоцінки їх вартості.

4. Результати проведеного аналізу використання необоротних активів у КЗ «Одеська спеціальна школа № 88 Одеської обласної ради» через оцінювання структури, стану та руху необоротних активів за допомогою таких фінансових показників, як коефіцієнти оновлення, вибуття, зношення, придатності, приросту основних засобів. Доведено, що комунальний заклад в цілому має якісний склад наданих йому в управління необоротних активів, але такі об'єкти, виходячи з даних фінансових показників, підлягають більш інтенсивному (прискореному) оновленню, у тому числі через збільшення темпів надходження. Ефективність використання необоротних активів прямо пов'язана з обсягами виконання робіт, послуг бюджетної установи, тому у роботі проаналізовано окремі показники виконання кошторису комунального закладу. За результатами аналізу запропоновано застосування відповідної моделі касових та фактичних видатків для їх співставлення видатків і фінансування під час виконання бюджетних програм. Це дасть можливість підвищити якість облікової, аналітичної та контрольної роботи у бюджетних установах.

5. На основі дослідження основних положень організації та проведення інвентаризації як дієвого засобу фінансового контролю, у роботі виявлено проблемні аспекти інвентаризаційного процесу, причини формального підходу до нього, типові помилки результатів інвентаризації в бухгалтерському обліку та запропоновано шляхи їх вирішення з метою удосконалення системи управління в бюджетних установах.

АНОТАЦІЯ

Лавасова Д. О. «Облік, аналіз та контроль необоротних активів у бюджетних установах (на прикладі комунального закладу «Одеська спеціальна школа №88 Одеської обласної ради»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності». – Одеський національний економічний університет. Одеса, 2023.

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – діюча система обліку та контролю операцій з необоротними активами комунального закладу «Одеська спеціальна школа № 88 Одеської обласної ради».

У роботі досліджуються сутність, класифікація та оцінка необоротних активів у системі бюджетного обліку, розкриваються основні вимоги до формування облікової політики відносно необоротних активів у бюджетних установах. Надається загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства, розглядається документальне забезпечення обліку операцій з необоротними активами, вивчається порядок їх відображення в обліковій системі. Розкриваються методичні засади аналізу ефективного використання необоротних активів у бюджетних установах. Розглядається інвентаризація необоротних активів як дієвий спосіб контролю. Виявляються проблемні аспекти та пропонуються шляхи їх вирішення з метою удосконалення системи управління в бюджетних установах.

Ключові слова: необоротні активи, основні засоби, ефективність використання, державне регулювання, інвентаризація.

ANNOTATION

Lavasova D. O. "Accounting, analysis and control of non-current assets in budgetary institutions (on the example of the municipal institution "Odesa Special School № 88 of the Odessa Regional Council)".

Thesis for a Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the master's program «Accounting, audit and taxation of business activities». – Odessa National Economic University. Odessa, 2023.

Thesis consists of three chapters. Object of study – The current system of accounting and control of operations with non-current assets of the municipal institution "Odesa Special School № 88 of the Odessa Regional Council".

The paper examines the essence, classification and assessment of non-current assets in the budget accounting system, reveals the main requirements for the formation of accounting policies for non-current assets in budget institutions. The general organizational and economic characteristics of the enterprise under study are given, the documentary support for accounting operations with non-current assets is considered, the procedure for their reflection in the accounting system is studied. The methodological principles of analyzing the effective use of non-current assets in budget institutions are revealed. The inventory of non-current assets is considered as an effective method of control. Problem aspects are identified and ways to solve them are proposed in order to improve the management system in budget institutions.

Key words: non-current assets, fixed assets, efficiency of use, state regulation, inventory.